

Een stuk over ongeregelheden in de bouw en op de
scheepswerf van

BUINING & DE VRIES

door

JOOP CARREE

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **BUNING & DE VRIES** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JOOP CARREE** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bggt ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

De Vries - president-directeur

Mama - zijn vrouw

John - de zoon

Olga - de dochter

Daan - secretaris

Do (dienster) - studente rechten, helpt haar neef Daan tijdens een diner bij de familie De Vries

DECOR:

Het toneel stelt voor een eetkamer. Een lange tafel met links aan het hoofd een stoel voor de president-directeur en rechts voor zijn vrouw. Achter de tafel 3 stoelen.

Achter het gordijn wordt wierook aangestoken. Als het doek opengaat komt die geur de zaal in.

Mevrouw de Vries (Mama) zit aan een joint te zuigen, maakt rare bewegingen en zit lacherig na te denken. Meneer De Vries komt op. Ze kijken een beetje vreemd en lang naar elkaar en gaan dan pratend de tafel verzorgen.

De Vries: Maak je nou niet meer druk. We hebben al zo vaak een etentje gegeven. 't Is net of het voor het eerst is.

Mama: Ja, maar toen hadden we personeel en kon ik zelf nog een heleboel doen.

De Vries: Ik denk dan we nu beter personeel hebben. Daan komt zo en die brengt z'n nichtje mee en de kok uit het restaurant van het hoofdkantoor. En als er iemand kan koken is hij het. Die heeft aan het hof gewerkt.

Mama: Ja, maar Daan als butler... Hij is je secretaris. Een fornuis is geen computer.

De Vries: Daan heeft dat vaker gedaan. Maak je niet bezorgd. Ze brengen alles mee. Ze hebben van de week alles in het dorp besteld. Vlees, wijn, champagne en ik weet niet wat allemaal. 't Is dik voor elkaar.

Mama: Toch had ik liever vertrouwde mensen, mensen die ik ken. Waarom is onze huishoudster weggegaan, eigenlijk? Die heb jij ontslagen, maar je hebt nooit verteld waarom. John en Olga waren erg aan haar gehecht, dat vergeten ze nooit en je weet hoe lastig onze kinderen kunnen zijn.

De Vries: Lastig? Hoe kom je erbij. Ze worden zelfstandig en zijn volwassen. Het zijn geen kinderen meer. John is afgestudeerd..... Bouwkunde, mevrouwtje! Onze zoon, bouwkundig ingenieur, is het niet geweldig.

Mama: Ja, hij is knap en hij wilde helemaal niet leren. Hij heeft gelukkig jouw hersens. Hij komt er wel.

De Vries: Olga ook. Dat wordt een economisch fenomeen. Misschien kunnen ze samen de zaak overnemen.

Mama: Ja, De Vries en De Vries, dat is een leuke naam voor het bedrijf. Het zijn ook twee verschillende fabrieken.

De Vries: (*sarcastisch*) Ja, leuke naam!!

Mama: De ene De Vries voor beton en de andere De Vries voor scheepsreparaties. Vind je het niet leuk?

De Vries: Schattig... Maar waarom willen jullie de naam Buining weglaten?

Mama: Jullie? Wie wil dat dan nog meer?

De Vries: Iedereen wil dat. Alleen ik zie het een tikje anders. Het heet al jaren zo: Buining & De Vries. Ik zie het gewoon anders. (*John komt op*)

John: Ziet u het weer een beetje anders, pa? Het zal eens niet zo zijn.

De Vries: Ja, dat begrijpen jullie niet. Het is de naam van het bedrijf. Die naam is over de hele wereld bekend. Al jaren, zeg ik.

John: Dus het is uit commerciële overwegingen? Naamsbekendheid. Niet voor je eigen gemoedsrust?

De Vries: Wat gemoedsrust? Ik durf iedereen recht in zijn ogen te kijken. Ik ben geen heilige maar wel een zakenman. Als ik een “werk” aanneem, verdien ik daaraan. Dat heeft niets met gemoedsrust te maken.

John: Toch zijn er mensen die er anders over denken. In het café hebben ze het er wel eens over.

De Vries: Waarover? Over mijn gemoedsrust? Leuk onderwerp voor bij de borrel, vind je niet, mama?

Mama: Je moet de mensen gewoon laten praten, ze zeggen zoveel.

John: Ik weet niet of het allemaal waar is wat ze daar vertellen, maar als ik er wel eens kom is er altijd wel iemand die wat te ouwehoeren heeft.

De Vries: Wat doe je daar dan in die kroeg?

John: Gewoon, biljarten.

De Vries: Biljarten kun je toch ook hier doen, er staat van alles op zolder. Is die dochter van de kastelein misschien zó aantrekkelijk (*smalend*) dat je daar moet gaan biljarten.

John: Je komt op zolder zo weinig mensen tegen om mee te praten. En het is een mooie meid.

De Vries: Mooie meid! En d'r vader, die deugde wel in de oorlog zeker. Als jij eens wist wat er in die rotoorlog allemaal is gebeurd. Zal ik eens een keer mee gaan biljarten, en zal ik dan eens een boekje opendoen. Bijvoorbeeld over wat zijn vrouw met de Duitsers uitgevreten heeft.

John: Daar wordt ook over gepraat. Dat weet ook heel het dorp, maar dat schijnt toch niet zo erg geweest te zijn als wat jij geflikt hebt.

De Vries: Misschien is het wel een kind van een Duitser.

Mama: Jan!!! Hoe durf je dat te zeggen.

John: Ik denk niet dat papa begrijpt dat hij mij daarmee beledigt, mama.

De Vries: Heb je dan verdomme wat met haar?

John: Nee, ze is gewoon dienstster. U bent toch ook wel eens in een café geweest? Dat is gezellig, dan ontmoet je leuke mensen. En als de bediening dan een toffe, frisse meid is....

De Vries: Jij kan toch wel iets beters krijgen. Er zijn tegenwoordig toch ook studentes. En Olga kan toch ook leuke vriendinnen uitnodigen?

John: Olga, kom nou. Pa, dat meisje loopt in de zaak van haar vader en

werkt keihard. Is tegen iedereen vriendelijk en beleefd....

De Vries: (*valt hem weer in de rede*) En heeft alleen lagere school.

John: Je hoeft toch niet allemaal gestudeerd te hebben, wat is dat nou weer? Of je zelf zoveel papieren hebt.

De Vries: Als je maar weet dat ik nooit toestemming geef om met een mokkel uit een café te trouwen.

John: Ik geloof niet dat ik daar toestemming voor nodig heb. Daar heb ik de leeftijd wel voor. Ik was niet van plan om met haar te trouwen. Het moet een vlinder blijven, denk ik.

De Vries: Een allemansvriend bedoel je zeker, dat denk ik.

John: Het geeft niet hoe u daarover denkt. Het wordt voor mij hoe langer hoe onbelangrijker hoe u over de dingen denkt. (*stilte*) En trouwens, ik denk er sterk over om te gaan emigreren. Ik wil wat van de wereld zien.

De Vries: (*schrikt, maar beheerst zich*) Je hebt toch veel reizen gemaakt. Je bent zowat ieder jaar in een ander land op vakantie geweest.

John: Nee, ik wil hier weg. Het is me veel te eng. Het benauwt mij. Dat hele sfeertje hier, het dorp, het huis. Ik wil naar Amerika.

De Vries: Denk je dat je daar gelukkig kan worden? Heb ik je daarvoor laten studeren? Je zou ingenieur worden om het bedrijf over te nemen. Maar nee hoor, meneer moet naar Amerika. Daar is alles zo eerlijk en meneer streeft naar rechtvaardigheid. Hij haat corruptie. Zal ik jou eens wat vertellen? De hele wereld is corrupt.

John: Ik niet, vader, in ieder geval niet achterbaks.

De Vries: Jij niet? Als ze zulke dingen in de kroeg bepraten, is dat dan goed? Je zou mij ook dankbaar kunnen zijn en voor je vader op kunnen komen. Moet heel het dorp precies weten hoe het gegaan is?

John: Het hele dorp weet het al.

De Vries: Wat weten ze al?

John: Over de oorlog. Wat er allemaal gebeurd is met het bedrijf. Wat u vertelt, én hoe het in werkelijkheid gegaan is bijvoorbeeld. De laatste keer dat ik er was hoorde ik iets nieuws, dat wist ik nog niet. Die Duitse kruiser in het dok werd niet getorpedeerd vanuit zee of onklaar gemaakt door het verzet. U had een stel goedkope klungels uit de stad gehaald die de boel verknoeid hebben.

De Vries: Klungels uit de stad? Als ik ze niet uit de stad had gehaald waren ze opgepakt en naar Duitsland getransporteerd en daar hadden ze ook voor de Duitsers moeten werken, John. Ze waren me maar wat dankbaar.

John: Ja, nu woonden ze in een dijkhuisje waar je de echte Maaskerker uitgezetz had.

De Vries: Uitgezetz? Uitgezetz? Luister nou eens goed naar mij. Het was oorlog. Er was geen werk. Alle mannen werden gevorderd en de

mensen die voor mij werkten mochten blijven.

John: Omdat u voor de Duitsers aan die verdedigingswal werkte.

De Vries: Ja, wij leverden betonelementen voor de bunkers. En de mensen die principieel weigerden en wegliepen moesten onderduiken of werden naar Duitsland getransporteerd.

John: En als dan de vrouwen in die huisjes bleven wonen kregen ze een kostganger die bij De Vries werkte...

De Vries: Bij Buining werkte.

John: Bij Buining & De Vries werkte. En na verloop van tijd vertrok zo'n vrouw en was het dijkhuisje door De Vries opgekocht en kon het niet meer door de gemeente verhuurd worden.

De Vries: Mijn personeel moest toch wonen? *(Olga komt op)*

John: *(een beetje hopeloos)* Ja hoor!!!

De Vries: Wat is er nou fout? De Duitsers hadden werk en ik had een betonconstructiebedrijf.

John: U was daar voorman. *(vragend)* En die officier...

De Vries: *(valt hem in de rede)* Ik wist er genoeg van. Misschien meer dan jij op de universiteit hebt kunnen leren.

John: U had hulp van een Duitse ingenieur nota bene!!!

De Vries: Ja, die wilde ook blijven leven en niet als commandant naar het front in Rusland, *(nichterig)* dat vond hij zo koud. *(kwaad)* Begrijp je dat, kloothommel?

John: Als je grof gaat worden ga ik naar mijn kamer.

De Vries: Ja, ga maar naar je kamer. Jouw eigen kamer. Vraag niet hoe je er aan komt. Het is jouw eigendom. Daar staan jouw eigen spullen. Jouw kamer, ... maar in mijn huis... *(gaat hem achterna. Stilte)*

Olga: Is dat waar, van die Duitse officier?

Mama: Welke officier?

Olga: Waar pa zo kwaad over was.

Mama: Ja, ja, zo'n beetje.

Olga: Zo'n beetje, zo'n beetje? Was die man bouwkundige of niet?

Mama: Ja, hij was ingenieur.

Olga: En Duits officier?

Mama: Ja, en hij was aangesteld door de Wehrmacht om je vader te helpen.

Olga: En papa vertelde tegen iedereen dat alles gevorderd was en dat die Duitser toezicht hield op het bedrijf.

Mama: Karl wilde niet naar het Oostfront en kon zich zo verdienstelijk maken.

Olga: Verdienstelijk, mama? Hoe kun je dit met droge ogen zeggen, verdienstelijk! Ik heb op zijn schoot gezeten... *(smalend)* Oom Karl.

Mama: Karl is dood, God hebbe zijn ziel.

Olga: De duivel zal zijn ziel wel hebben. Misschien heeft de duivel er wel een lampenkapje van gemaakt.

Mama: Over de doden niets dan goeds.

Olga: Dat geldt niet voor Duitse officieren die het allemaal niet gewüsst haben.

Mama: Je vond het toen een leuke Duitse oom.

Olga: Ja, ma, ik was tien.

Mama: Ja, wij waren vijfentwintig jaar getrouwd, toen is hij geweest. En je moet niet vergeten, zo'n Duitse officier in huis was ook wel makkelijk en veilig in de oorlog. Wij hebben geen honger geleden, hij bracht zijn rantsoenen mee.

Olga: Ik noem het verraad.

Mama: We waren geen NSB-ers of landverraders.

Olga: Nee, de firma Buining was fout en pa was een ondergeschikte, zogenaamd, die de leiding op zich had genomen om het werk gaande te houden voor de dorpsbewoners. Droom maar lekker verder, ma. Er is zo veel gebeurd dat u er niet goed van bent geworden.

Mama: Niet goed ben geworden? Het gaat toch goed met me? Ik ben vorige week nog bij de dokter geweest.

Olga: Het gaat goed met mij, want ik ben bij de dokter geweest!!!! Fout, mama. Het is: Ik ben bij de dokter geweest omdat het niet goed met mij ging.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto